

Komplexní restaurování Bible kralické z roku 1613

Irena Fortelná, Radomír Slovík | Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování Litomyšl

Hlavním cílem bakalářské práce bylo komplexní restaurování jednodílné Bible kralické, tzv. *Jednodílkky*, vydané v roce 1613 tiskárnou Jednoty bratrské. Tisk pocházel ze sbírky soukromého vlastníka.

Kniha se dochovala v torzální podobě značně poškozeného knižního bloku bez knižních desek a pokryvu. Největší poškození knihy souviselo s absencí knižní vazby a nedostatečnou ochranou knižního bloku. Ten byl dlouhodobě vystaven mechanickému opotřebení a utrpěl značné ztráty papírového nosiče. U velké části bloku došlo k prodření nebo roztržení dvoulistů ve středech a rozdělení složek na jednotlivé listy.

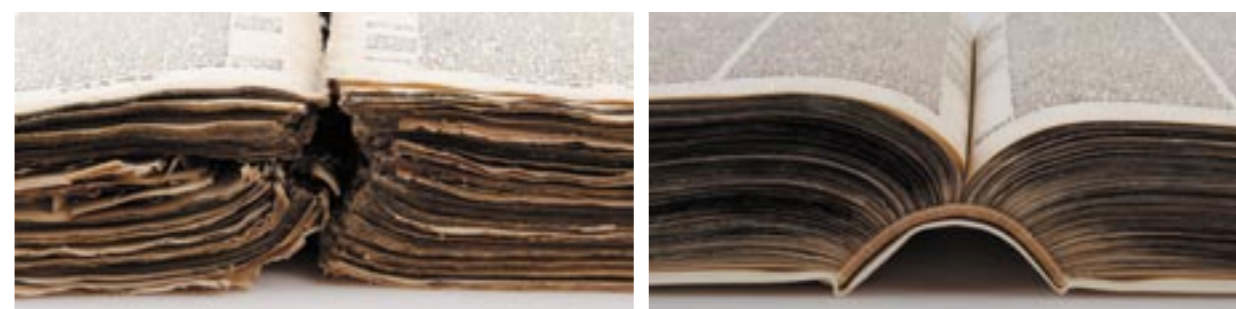
Kniha byla v minulosti podrobena zásahu, při kterém došlo k vyspravení bloku ve hřbetních partiích pomocí proužků makulaturního papíru, nepravidelnému ořezání a opětovnému ušití.

Došlo k provedení komplexního restaurátorského zákroku. Zrestaurovaný knižní blok byl opatřen pergamenovou vazbou konzervačního typu podle Ch. Clarksona.

- 1 Šikmý pohled na knižní blok – stav před restaurováním
- 2 Celkový pohled na knihu. Zrestaurovaný knižní blok opatřen pergamenovou vazbou konzervačního typu podle Ch. Clarksona. Stav po restaurování.
- 3 Detail paty bloku – stav před restaurováním.
- 4 Detailní pohled na patu bloku s kapitálovým vazem. Stav po restaurování.

1
2
3 4

Komplexní restaurování inkunábule z roku 1483

Eliška Hercová Slivková, Radomir Slovík | Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování Litomyšl

Poster prezentuje bakalářskou práci, která spočívala v restaurování inkunábule *Sermones discipuli de te tempore et de sanctis cum promptuario exemplorum*, datované do roku 1483. Kniha pochází ze sbírek Vědecké knihovny v Olomouci.

Knižní blok se nacházel v původní celousňové gotické knižní vazbě. Pokryv byl tvořen hnědou třísločiněnou skopovicí, zdobenou slepotiskem s válečky a tlačítky florálního motivu pravidelně rozmístěnými podél linkové sítě. Původně byla kniha uzavíraná pomocí dvou háčkových spon, ze kterých se dochovaly pouze štítky s průřezovou záchytkou. Z osmi nárožnic deltoidního tvaru a dvou středových kování zbylo jenom několik mosazných nýtů.

Stav inkunábule byl kritický. Vlivem vlhkosti a následného napadení papírové podložky plísní došlo k silné degradaci bloku. Při samotné manipulaci s objektem docházelo ke vzniku dalších poškození a ztrát. Běžná manipulace s knihou tak nebyla možná. Usňový pokryv ze hřbetní části zcela chyběl.

- 1 Celkový boční pohled na knihu – stav před restaurováním.
- 2 Boční pohled na knihu – stav po restaurování.
- 3 Detail rozsáhlého mikrobiologického poškození knižního bloku. Stav před restaurováním.
- 4 Detail bloku po konsolidaci a rovnání jednotlivých fólií a doplnění ztrát japonským papírem. Ke konsolidaci a lepení byly použity roztoky Klucelu G v etanolu. Stav po restaurování.

1
2
3 4

Komplexní restaurování konvolutu tří starých tisků

Radana Vurbsová, Radomir Slovík | Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování Litomyšl

Bakalářská práce se zabývala restaurováním konvolutu tří starých tisků z přelomu 16. a 17. století. Konkrétně šlo o tisky: *ITINERARIUM SACRAE SCRIPTURAE: Putovánj Swatých, kniha I.*, *ITINERARIUM NOVI TESTAMENTI: Putovánj Swatých, kniha II.* a *Historia Židovská*, ze sbírek Muzea Jindřichohradecka.

Knižní blok byl opatřen původní renesanční knižní vazbou. Jako pokryv byla užitá bílá useň (vepřovice) bohatě zdobená slepotiskem. Z dochovaného, ale špatně čitelného slepotisku je patrná rámcová kompozice, tvořená kombinací linek a válečků. Kování se nedochovalo. Podle zpracování desek a dobového zařazení tisku byla vazba uzavíraná dvěma háčkovými sponami s kolíčkovou záchytkou. Knižní blok byl vyšit na čtyři dvojité pravé vazy a dva zapošívací stehy. Jako materiál vazů zde byl použit konopný motouz.

Cela řada poškození svědčí o častém a neopatrném zacházení s tiskem. Celousňový pokryv se dochoval pouze jako fragment na zadní desce. V drážce u zadní desky došlo k přetržení všech čtyř vazů, čímž byla funkčnost vazby silně narušena. Vlivem ztráty 13 složek z prvního svazku, došlo k narušení mechanismu šití, což vedlo k jeho postupnému rozvolnění v celém knižním bloku. Největší poškození papírové podložky je patrné na začátku a konci knižního bloku.

- 1 Celkový pohled na přední desku, hřbet a vrchní ořízku knihy – stav před restaurováním.
- 2 Pohled na zadní desku vazby – stav před restaurováním.
- 3 Pohled na zadní desku vazby – stav po restaurování
- 4 Celkový pohled na přední desku, hřbet a vrchní ořízku knihy. Dochována torza mezivazních pergamenových přelepů na přídeští desek byla zrestaurována a doplněna novým pergamenem. Stav po restaurování.

